

Takács Károly polgármester ünnepi beszéde

Kénytelen vagyok megállapítani, hogy dr. Árvay Nikolett sokkal jobb beszédet mondott, mint amilyet én fogok. Minden sorával egyetértek. Szerintem polgármesteribb beszéd volt.

Nem találok benne olyan részt, amelyet én ne vállalnék szívesen. Érzelmileg különösen fontos volt számomra, hogy lelkesítő beszédet hallhattunk. Köszönjük szépen!

Én sokkal szárazabb idézetekkel készültem. Ott folytatom, ahol képviselő asszony abbahagyta. Az államalapítás ünnepén Szent István király Imre herceghez intézett Intelmeiből szeretnék néhány, több mint ezer év távlatából is tiszteletre méltó gondolatot kiemelni.

Azért, hogy ne legyek pontatlan, bár nem szokásom felolvasni a beszédeimet, most az Intelmek szövegét veszem alapul. Ez a mű maradandó érték, amelynek máig ható tanulságai vannak. Engedjék meg, hogy néhány ma is megfogadandó gondolatot pontosan idézzek belőle.

Így szól a király:

„Hallgass, fiam, atyád intelmére,
s ne vedd semmibe anyád tanítását!”

Az Intelmek tíz fejezetre tagolódnak. Az első a katolikus hit megőrzéséről, a második az egyházi rend becsben tartásáról, a harmadik a főpapoknak járó tiszteletről, a negyedik a főemberek és vitézek tiszteletéről szól. Ezt követi az igaz ítélet és a türelem gyakorlása, a vendégek befogadása és gyámolítása, a tanács súlya, az elődök követése, az imádság megtartása, végül pedig a kegyesség, az irgalmasság és a többi erény.

Kezdjük az elsővel, a katolikus hit megőrzésének jelentőségével.

„Minthogy a királyi méltóság rangját csakis a hívők és a katolikus hitet vallók nyerhetik el, ezért parancsainkban a szent hitet tesszük az első helyre. Ha a királyi koronát meg akarod becsülni, legelőször azt hagyom meg, tanácsolom, illetve javaslom és sugallom, kedves fiam, hogy a katolikus és apostoli hitet akkora buzgalommal és éberséggel őrizd, hogy minden Istentől rendelt alattvalódnak példát mutass.”

Másodikként az egyházi rend becsben tartásáról rendelkezett.

„A királyi palotában a hit után az egyház foglalja el a második helyet, az egyház, melynek első ízben a mi fejünk, tudniillik Krisztus vetette el magját, majd az ő tagjai, vagyis az apostolok és szent atyák ültették át, meggyökereztettek erősen, s elterjesztették az egész földkerekségen. És ámbár mindig hajt új sarjat, más helyeken mégis mintegy réginek tartják; itt viszont, kedves fiam, a mi birodalmunkban eddig még mint ifjú, friss hajtást prédikálják.”

Harmadikként a főpapoknak kijáró tiszteletről tesz említést.

„A királyi trón ékessége a főpapoknak rendje, ezért a királyi méltóságban ők kerülnek a harmadik helyre, kedves fiam, ők legyenek főembereid, úgy vigyázz a főpapokra, mint a szemed világára. Ha ők jóindulatúak véled, ellenségtől nem kell félned. Hiszen ha ők megbecsülnek, bátran foghatsz mindenhez, imádságuk ajánl téged a mindenható Istennek.”

Negyedikként a főemberek és vitézek tiszteletéről szól.

„Az uralom negyedik díszé a főemberek, ispánok, vitézek hűsége, erőssége, serénysége, szívessége és bizalma. Mert ők országod védő falai, a gyengék oltalmazói, az ellenség pusztítói, a határok gyarapítói.

Legyenek ők, fiam, atyáid és testvéreid, közülük bizony senkit se hajts szolgaságba, senkit se nevez szolgának. Katonáskodjanak, ne szolgáljanak, uralkodj mindannyiukon harag, gőg, gyűlölség nélkül.”

Ötödikként az igaz ítélet és a türelem gyakorlásáról beszél. Ezek nagyon igaz gondolatok.

„A türelem és az igaz ítélet gyakorlása a királyi korona ötödik cifrázása.”

Dávid király és próféta mondja:

„Ítéletedet, Isten, bíz a királyra.”

Ugyanő másutt:

„Király vagy, az igazságosságot szereted.”

Következőként egy napjainkban is sokat vitatott témáról, a vendégek befogadásáról és gyámolításáról szól.

Hogyan beszél István a vendégekről?

„A vendégek s a jövevények akkora hasznót hajtanak, hogy méltán állhatnak a királyi méltóság hatodik helyén. Hiszen kezdetben úgy növekedett a római birodalom, úgy magasztaltattak fel és lettek dicsőségessé a római királyok, hogy sok nemes és bölcs áradt hozzájuk különb-különb tájakról.”

Ezt követően a tanács súlyáról tesz említést.

„A királyi emelvényen a tanács a hetedik helyre tart igényt. A tanács állít királyokat, dönt el királyi sorsokat, védelmezi a hazát, csendesíti a csatát, győzelmeket ő arat, kerget támadó hadat, behívja a barátokat, városokat ő rakat, és ő ront le ellenséges várakat.”

„Jósággal közeledsz a jóhoz,
az igazhoz igaz vagy.
A tisztával tisztán bánsz,
a hamissal azonban hamis módra.”

Nyolcadikként arról szól, hogy a fiak kövessék elődeiket.

„Őseink követése foglalja el a királyi méltóságban a nyolcadik helyet. A legnagyobb királyi ékesség, az én tudásom szerint, a királyelődök után járni, a szülőket utánozni. Aki ugyanis megveti, amit megszabtak atyai elődei, az isteni törvényekre sem ügyel. Mert az atyák azért atyák, hogy fiaikat gyámolítsák, a fiak pedig azért fiak, hogy szüleiknek szót fogadjanak.”

Kilencedikként az imádság megtartásáról beszél.

„Az imádság megtartása a királyi üdvösség legnagyobb járuléka, ezért a királyi méltóság kilencedik regulájában pendül meg.”

Tizedikként a kegyességről, az irgalmasságról és a többi erényről szól.

„Az erények mértéke teszi teljessé a királyok koronáját, és a parancsok közt a tizedik. Mert az erények ura a Királyok Királya, miként égi serege áll kereken tíz karból, úgy életed vitele kerekedjék ki tíz parancsból.”

Tisztelt hallgatóság!

Úgy gondolom, hogy ezek az intelmek ma is sok helyen megfogadandók. Az ünnep, amelyet nekünk, utódoknak lehetőségünk van megünnepelni, megbecsülést és lehetőséget jelent számunkra.

Éljünk ezzel a lehetőséggel! Azt kívánom, hogy azok a szép gondolatok, amelyeket képviselő asszony elmondott, városunkban is teljesüljenek.